

20/31

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 23 december 2020 door A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 23 december 2020;
- het bericht van de secretaris aan klaagster d.d. 6 januari 2021 dat geluidsopnames niet kunnen worden overgelegd zodat de klacht zonder die opnames aan verweerder is doorgestuurd voor verweer;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 30 januari 2021;
- de brief van klaagster van 8 juni 2021 dat zij niet ter zitting aanwezig zal zijn;
- de brieven van 15 juni 2021 van de secretaris aan partijen waarin hen wordt medegedeeld dat de zitting doorgang zal vinden zonder dat klaagster aanwezig is en dat wat betreft haar standpunt ter zitting zal worden uitgegaan van de door haar overgelegde stukken.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 23 juni 2021, waarbij klaagster niet is verschenen. Verweerder was wel aanwezig.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Verweerder is werkzaam als gz-psycholoog, klinisch psycholoog en psychotherapeut in een psychologenpraktijk te X (hierna te noemen de praktijk).
- b. Klaagster heeft bij de praktijk drie trajecten binnen de basis GGZ doorlopen vanwege burn-out, depressie en PTSS. Vervolgens is zij op 13 juli 2019 verwezen naar de tweede lijn.
- c. Vanwege een wachtlijst voor de SGGZ is het lopende BGGZ-traject van klaagster bij de praktijk gecontinueerd tot 20 december 2019.
- d. Op 10 januari 2020 is klaagster in behandeling gekomen bij mevrouw C, gz-psycholoog, eveneens werkzaam bij de praktijk. Deze gaf aan in opleiding te zijn tot psychotherapeut en dat in verband hiermee verweerder als regiebehandelaar de eindverantwoordelijkheid had voor de behandeling.
- e. Op 23 januari, 7 februari, 21 februari en 6 maart 2020 vonden vervolginintakes met C plaats. Klaagster benoemde als hulpvragen: loskomen van het werk, minder onzeker zijn, beter grenzen kunnen aangeven, minder piekeren. Op 6 maart 2020 werden onder andere somberheid en zelfmoordgedachten uitgevraagd. Hierbij zijn ook crisisplan aspecten besproken.
- f. Op 12 maart 2020 hebben C en verweerder het verloop en de inhoud van de behandeling besproken en hypothesen gevormd over de aard en dynamiek van de klachten van klaagster.
- g. Op 9 april 2020 heeft via Zoom een taxatiegesprek plaatsgevonden waaraan deelnamen klaagster, C en verweerder. In deze sessie zijn de gevormde hypothesen bij klaagster getoetst en uitgevraagd door verweerder. Klaagster heeft naar aanleiding van dit door haar als niet

- prettig ervaren gesprek aangegeven geen direct contact met verweerder meer te willen. Een schriftelijk verslag van deze sessie is aan het College overgelegd.
- h. Op 10 april 2020 werd de diagnose middels DSM-V classificatie opgesteld door C onder werkbegeleiding van verweerder. Vervolgens heeft C de concept indicatiestelling psychotherapie (bestaande uit informatie intake, diagnostiek en behandelplan) gemaakt.
 - i. Tijdens de sessie van 16 april 2020 heeft C de concept indicatiestelling besproken met klagster.
 - j. Op 23 april 2020 heeft klagster te kennen gegeven het oneens te zijn met de in de concept indicatiestelling genoemde diagnose omdat PTSS daarbij miste. C heeft hierover opgemerkt dat een deel van de problematiek samenhang met onderliggende persoonlijkheidskenmerken. Klagster is toen alsnog akkoord gegaan met de diagnose.
 - k. Op 1 mei 2020 hebben C en verweerder de door C opgestelde concept indicatiestelling besproken, getoetst en ondertekend. Deze indicatiestelling is in deze procedure overgelegd.
 - l. Op 7 mei 2020 is de indicatiestelling met klagster besproken die daarop (in tweede instantie) akkoord heeft gegeven.
 - m. Vervolgens was klagster vanaf 14 mei 2020 voor cliëntgerichte therapie middels twee wekelijkse sessies in behandeling bij C en verweerder.
 - n. Op 16 juni 2020 heeft C klagster geattendeerd op het belang van wekelijkse sessies zoals opgenomen in de indicatiestelling.
 - o. In het kader van een door klagster gedane aanvraag voor een WIA-uitkering heeft het UWV op 19 juni 2020 aan C en verweerder verzocht om informatie betreffende de behandeling van verweerder.
 - p. C heeft vervolgens overlegd met klagster die slechts gedeeltelijk informatie wilde delen met het UWV. Na een discussie hierover heeft de praktijk klagster de keuze gegeven of geen informatie of volledige informatie aan het UWV te verstrekken.
 - q. Bij brief van 13 juli 2020 hebben C en verweerder met gerichte toestemming van klagster aan de verzekeringsarts van het UWV informatie verstrekt over de behandeling van klagster. Zij hebben het volgende hierover vermeld:
“Na intake concludeerden we dat er sprake is van een andere gespecificeerde depressieve stemmingsstoornis en een andere gespecificeerde persoonlijkheidsstoornis met dwangmatige trekken. Vervolgens werd er gestart met cliëntgerichte psychotherapie.”
 - r. Op 21 juli 2020 heeft klagster gemaaild met C. Zij verzoekt haar om een telefonisch consult en schrijft dat ze na telefonisch contact met het UWV over haar WIA-aanvraag even helemaal in paniek is.
 Vervolgens heeft op 23 juli 2020 een extra ingelaste sessie met C plaatsgevonden. Klagster heeft daarbij gemeld dat het UWV haar heeft medegedeeld dat zij er van uitgaat dat klagster arbeidsgeschikt is en haar WIA-aanvraag dus zal worden afgewezen.
 - s. Bij e-mail van 21 augustus 2020 vraagt klagster een verklaring dat ze in behandeling is bij de praktijk die zij wil gebruiken als onderbouwing in de bezwaarprocedure betreffende haar WIA-uitkering.
 - t. Klagster heeft bij de eerste tussenevaluatie van de behandeling op 27 augustus 2020 om een kopie van haar indicatiestelling gevraagd. Klagster heeft voorts haar onvrede kenbaar gemaakt over de behandelmethode (zij wenst meer professionele adviezen), de interactie (zij voelt zich vaak aangevallen in de sessies) en de inhoud (zij wil meer over haar angsten en onzekerheden kunnen praten). C vraagt klagster naar de aanwezigheid van zelfmoordgedachten en herhaalt het crisisplan mocht er een toename aan dergelijke gedachten ontstaan.
 - u. Op donderdag 27 augustus 2020 om 21.55 uur bevestigt C aan klagster dat de gevraagde verklaring en de indicatiestelling haar door het secretariaat zullen worden toegezonden en voorts dat klagster bij eventuele vragen of opmerkingen terecht kan bij verweerder gezien haar vakantie.

- v. Op 27 augustus 2020 om 22.53 uur heeft klaagster een mail gestuurd aan C waaraan zij een bijlage heeft toegevoegd van de bedrijfsarts met daarin zeven specifieke vragen betreffende haar behandeling en re-integratie naar werk met haar toestemming door C en verweerder te beantwoorden. Klaagster wil deze informatie blijkens de mail gebruiken bij haar WIA bezwaarschrift.
- w. Op 31 augustus 2020 heeft klaagster verweerder rechtstreeks gemaïld met de volgende vraag: *“Onderstaande email heb ik donderdag met spoed naar mevrouw XXXX (behandelaar) gestuurd i.v.m. de aflopende bezwaartermijn afgelopen vrijdag. Ik heb nog geen reactie mogen ontvangen en stuur deze door naar u i.v.m. vakantie van Sxxxx. Ik heb met spoed deze vragen van de bedrijfsarts beantwoord nodig i.v.m. mijn afgelopen bezwaartermijn.”*
- x. Verweerder heeft diezelfde dag teruggemaïld aan klaagster dat de indicatiestelling en de verklaring die ochtend zijn verzonden. Verweerder heeft hierbij het volgende opgemerkt: *“Aansluitend bij de uitleg die collega C u gegeven heeft, zullen we, conform landelijk beleid en richtlijn, geen verdere informatie verstrekken. Volledigheidshalve wijs ik u op bijgevoegde informatie, waarin deze beschreven en toegelicht staat.”*
- y. De aan klaagster door verweerder en C verstrekte verklaring betreffende haar behandeling luidt als volgt:
*“Beste mw. A,
Bij deze verklaren wij dat u sinds 14 mei 2020 ten behoeve van cliëntgerichte psychotherapie bij ons in behandeling bent.
(...)”*
- z. Klaagster heeft op 1 september 2020 bij het secretariaat van de praktijk een verzoek gedaan om een kopie van haar dossier. Aan haar is geantwoord dat de kopie aan haar zal worden overhandigd bij het al op 17 september 2020 geplande gesprek met C conform het beleid van de praktijk hierbij een toelichting te geven.
- aa. In antwoord op een verzoek om informatie van een verzekeringsarts RGA van een verzekeringsmaatschappij betreffende de behandeling van klaagster heeft verweerder bij brief van 15 september 2020 laten weten dat hij geen medische (diagnose en behandelinformatie) in het kader van een claim van de werkgever op deze verzekering kan afgeven. Verweerder verwijst hiervoor naar de bij die brief gevoegde richtlijn.
- bb. Bij het gesprek op 17 september 2020 heeft klaagster te kennen gegeven de behandeling bij C te willen beëindigen. Voorts heeft zij toen een verklaring getekend dat zij een kopie van het dossier heeft ontvangen.
- cc. Op 24 september 2020 heeft een afsluitend gesprek plaatsgevonden tussen klaagster, C en verweerder. Klaagster heeft hierin te kennen gegeven de behandeling bij een andere bij de praktijk werkzame therapeut te willen vervolgen met ondersteunende gesprekken. Verweerder heeft aangegeven dat dit alleen zinvol is als er sprake is van een psychotherapeutisch behandeldoel. Klaagster heeft verklaard dat dit niet is wat zij wenst. Klaagster heeft het door haar als vervelend ervaren gesprek vervolgens voortijdig verlaten.
- dd. Verweerder heeft in antwoord op een mail van klaagster van 29 september 2020 bij mailbericht van 30 september 2020 aan klaagster bericht dat het hem spijt dat klaagster na afloop van het afsluitend gesprek naast de auto in elkaar is gezakt en een dag later een paniekaanval gekregen. Volgens verweerder lukte het helaas niet met klaagster constructief in gesprek te blijven. Hij heeft klaagster aangeboden opnieuw in gesprek te gaan en haar bedenktijd gegeven. Ten slotte is klaagster geadviseerd zelf contact op te nemen met haar huisarts ten einde andere behandelmogelijkheden in de regio te bespreken.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk en kort samengevat weergegeven, dat verweerder (als regiebehandelaar) in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. De diagnose dwangmatige kenmerken klopte niet, PTSS werd niet genoemd en cliëntgerichte therapie was voor haar niet geschikt;
2. Haar zelfmoordplannen zijn onvoldoende besproken en er is geen veiligheidsplan opgesteld;
3. Zij had recht op een second opinion door de praktijk;
4. Verweerder heeft aan haar ten onrechte geen verklaringen af willen geven.

Klaagster stelt hiertoe dat zij zich niet gehoord en geholpen heeft gevoeld.

Door het handelen van verweerder en C is zij teruggevallen in een depressie en zijn de problemen, die zij al had, niet opgelost. Zij heeft door de waardeloze behandeling maanden tijd en geld verloren en is hierdoor haar vertrouwen in hulpverlening kwijtgeraakt.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

V.2. Het College is van oordeel dat klachtonderdeel 1 inhoudende dat de diagnose en de gebruikte behandelmethode niet juist waren, ongegrond is.

Klaagster heeft dit gesteld maar ter onderbouwing van dit standpunt onvoldoende feiten aangedragen. Uit de stukken en de toelichting daarop van verweerder ter zitting is niet gebleken dat het proces waarin de diagnose is gesteld door verweerder als regiebehandelaar met C op onzorgvuldige wijze is doorlopen, dan wel dat daarbij de diagnose PTSS zou zijn vergeten. Evenmin staat vast dat bij voorbaat al duidelijk was dat cliëntgerichte therapie niet voor klaagster geschikt zou zijn. Het feit dat klaagster het achteraf (alsnog) niet eens is met de diagnose en de wijze van behandeling, kan op zichzelf niet tot de conclusie leiden dat verweerder hierin onzorgvuldig zou hebben gehandeld. Klachtonderdeel 1 is dan ook ongegrond.

V.3. Klachtonderdeel 2 houdt in dat de zelfmoordplannen van klaagster in de therapie onvoldoende serieus zijn genomen en er volgens haar geen veiligheidsplan is opgesteld. Uiteindelijk heeft klaagster na 27 augustus 2020 zelf 113 gebeld en is zij daar wel serieus genomen. Verweerder heeft op dit punt aangevoerd dat bij intake de zelfmoordgedachten niet opvallend aanwezig waren. Klaagster heeft wel in de sessie van 23 juli 2020 zelfmoordgedachten benoemd in reactie op berichten van het UWV. Vanaf dat moment is in behandelsessies hierbij stil gestaan en werd een risico-taxatie gedaan. Het risico werd als laag ingeschat. Er werd gekozen voor het expliciet bespreken van een veiligheid-/noodplan, zodra klaagster opnieuw aangaf dat dergelijke gedachten opkwamen. Dit gebeurde in de sessies van 13 en 27 augustus 2020. In de sessie van 17 september 2020 heeft klaagster gemeld dat zij - bij afwezigheid van de behandelaar - de huisarts en 0900-113 heeft gecontacteerd. Dit laat volgens verweerder zien dat zij op de hoogte was van het noodplan. Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of de zelfmoordplannen wel of niet voldoende serieus zijn genomen, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerder, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk

verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

V.4. Klachtonderdeel 3 houdt in dat klaagster recht had op een second opinion door de praktijk maar dat deze haar is geweigerd.

Verweerder heeft op dit punt aangevoerd dat hij klaagster op 24 september 2020 een behandeltraject bij de praktijk heeft aangeboden onder voorwaarde van een overeen te komen psychotherapeutisch behandeldoel, maar dat klaagster die voorwaarde niet heeft geaccepteerd.

Naar het oordeel van het College is klaagster dus geen second opinion geweigerd. Verweerder mocht aan doorbehandeling (door een andere behandelaar) de voorwaarde stellen, zoals is gebeurd, omdat doorbehandelen zonder dat aan de voorwaarde zou zijn voldaan, niet professioneel verantwoord was en daarmee een schending van artikel 39 van de Beroepscode zou opleveren.

Klachtonderdeel 3 is hiermee eveneens ongegrond.

V.5. Klachtonderdeel 4 (luidende dat verweerder klaagster geen verklaringen af wilde geven) is evenmin gegrond. De verklaringen zijn gevraagd (middels een brief van de bedrijfsarts) in het kader van een door klaagster ingediend bezwaar tegen de WIA-beslissing van het UWV en (middels een brief van de verzekeringsarts RGA) vanwege een claim onder een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Daarmee is in beide gevallen sprake van een verklaring waarmee een juridisch en materieel belang is gemoeid en dergelijke verklaringen heeft verweerder kunnen weigeren op grond van de richtlijn van het NIP. De behandelend psycholoog is immers geen belangenbehartiger van de cliënt en kan bijvoorbeeld niet verklaren, zoals klaagster wilde, dat zij niet tot werken in staat is.

Bovendien valt de beantwoording van een dergelijke vraagstelling al snel buiten het domein van de psychologiebeoefening, hetgeen in strijd is met artikel 104 van de Beroepscode.

Daarbij komt dat verweerder al eerder op 13 juli 2020 en in augustus 2020 aan klaagster een verklaring over haar behandeling had afgegeven. Ook is aan haar op 17 september 2020 een kopie van haar volledige dossier verstrekt, waarvan zij naar eigen goeddunken gebruik heeft kunnen maken.

Het College komt op grond van al het bovenstaande tot de slotsom dat de klacht ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond als voormeld.

Aldus gewezen op 23 juni 2021

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
dr. J.P.C. Jaspers,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout